

Πληροφορικός γραμματισμός (Information Literacy)

Εξεταστέα Ύλη

Μάιος 2020

Έκδοση 1.0

Σκοπός

Αυτό το έγγραφο περιγράφει λεπτομερώς το πρόγραμμα σπουδών για την ενότητα Πληροφορικός Γραμματισμός. Το πρόγραμμα περιγράφει, μέσω των μαθησιακών αποτελεσμάτων, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσει ένας υποψήφιος για την ενότητα του πληροφορικού γραμματισμού. Το αναλυτικό πρόγραμμα παρέχει επίσης τη βάση για τη θεωρία και την πρακτική δοκιμή αυτής της ενότητας.

Copyright © 1997 - 2020 Ίδρυμα ECDL

Όλα τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα. Κανένα μέρος αυτού του εγγράφου δεν μπορεί να αναπαραχθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο, εκτός αν υπάρχει σχετική άδεια από το ίδρυμα ECDL. Για άδεια αναπαραγωγής του υλικού θα πρέπει να απευθυνθείτε στο ίδρυμα ECDL.

Αποποίηση

Παρ' όλα τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το Ίδρυμα ECDL για την προετοιμασία αυτής της έκδοσης, καμία εγγύηση δεν παρέχεται από το Ίδρυμα ECDL, ως εκδότη, για την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται εντός αυτής. Επίσης, το Ίδρυμα ECDL δεν είναι υπεύθυνο ή υπόχρεο για οποιαδήποτε απώλεια, βλάβη, φθορά, οποιουδήποτε μεγέθους προκύψει λόγω πληροφοριών, οδηγιών ή συμβουλών που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο. Το Ίδρυμα ECDL διατηρεί το δικαίωμά του να πραγματοποιεί αλλαγές μονομερώς και κατά τη διακριτική του ευχέρεια οποτεδήποτε χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση.

Ενότητα Πληροφορικός Γραμματισμός

Αυτή η ενότητα παραθέτει τις βασικές έννοιες και δεξιότητες σχετικά με τον εντοπισμό, την αναζήτηση, την αξιολόγηση, την οργάνωση και την κοινοποίηση διαδικτυακών πληροφοριών.

Στόχοι ενότητας

Οι υποψήφιοι που θα επιτύχουν στις εξετάσεις της ενότητας θα είναι σε θέση να:

- Καθορίζουν ποιες διαδικτυακές πληροφορίες είναι απαραίτητες για να ικανοποιούν συγκεκριμένες απαιτήσεις.
- Αναζητούν με ασφάλεια διαδικτυακές πληροφορίες χρησιμοποιώντας μηχανές αναζήτησης και εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης.
- Αξιολογούν κριτικά τις πληροφορίες χρησιμοποιώντας ένα εύρος κριτηρίων.
- Διαχειρίζονται και να οργανώνουν πληροφορίες χρησιμοποιώντας ένα εύρος εργαλείων.
- Οργανώνουν, να σχεδιάζουν, να αναθεωρούν και να παραδίδουν διαδικτυακές πληροφορίες.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
1 Έννοιες της Πληροφορίας	1.1 Βασικές Έννοιες	1.1.1	Κατανόηση του όρου πληροφορία. Να γνωρίζετε ότι οι πληροφορίες είναι ολόενα και πιο προσπελάσιμες διαδικτυακά.
		1.1.2	Περιγραφή των πλεονεκτημάτων των διαδικτυακών πληροφοριών όπως: προσβασιμότητα, ταχύτητα, παγκόσμια πρόσβαση.
		1.1.3	Περιγραφή των μειονεκτημάτων των διαδικτυακών πληροφοριών όπως: δυσκολία στη προσαρμογή, εξάρτηση από τον εξοπλισμό, ευκολία λογοκλοπής.
		1.1.4	Περιγραφή των βημάτων που σχετίζονται με την αναζήτηση και τη χρήση διαδικτυακών πληροφοριών για τη δημιουργία νέου περιεχομένου: καθορισμός των πληροφοριών που απαιτούνται, αναζήτηση πληροφοριών, αξιολόγηση αποτελεσμάτων αναζήτησης, δημιουργία νέου περιεχομένου.
	1.2 Πηγές Πληροφοριών	1.2.1	Κατανόηση του αντικειμένου της κάθε πηγής των διαδικτυακών πληροφοριών όπως: ενημερωτικό, παρουσίασης απόψεων, πειθώ, ψυχαγωγικό.
		1.2.2	Αναγνώριση των τρόπων άντλησης διαδικτυακών πληροφοριών όπως: μηχανές αναζήτησης, συνεργατικές ιστοσελίδες (wikis), ιστολόγια (blogs/microblogs), διαδικτυακές ομάδες συζητήσεων (forum) .

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
2 Αναζήτηση Πληροφοριών	<i>2.1 Καθορισμός της αναγκαιότητας των πληροφοριών</i>	2.1.1	Καθορισμός των βημάτων για τον προσδιορισμό της απαιτούμενης πληροφορίας όπως: προσδιορισμός ενός θέματος, καθορισμός του είδους των πληροφοριών που απαιτούνται, συλλογή δευτερευόντων πληροφοριών.
		2.1.2	Αναγνώριση τεχνικών για την ανάπτυξη στρατηγικής για μια αναζήτηση όπως: προσδιορισμός της ερώτησης αναζήτησης, απαρίθμηση λέξεων-κλειδιών, χρήση συνωνύμων.
	<i>2.2 Χρήση μιας μηχανής αναζήτησης</i>	2.2.1	Πραγματοποίηση μιας αναζήτησης σε μια μηχανή αναζήτησης. Αναγνώριση της δυνατότητας διεύρυνσης μιας αναζήτησης ή περιορισμού της.
		2.2.2	Περιορισμός μιας αναζήτησης χρησιμοποιώντας τεχνικές όπως: ακριβής φράση, ειδικά σύμβολα περιορισμού, δυαδικοί τελεστές, σχεσιακοί τελεστές.
		2.2.3	Χρήση των επιλογών της σύνθετης αναζήτησης όπως: ημερομηνία, γλώσσα, περιοχή.
		2.2.4	Προσδιορισμός στοιχείων εμφάνισης αποτελεσμάτων μιας μηχανής αναζήτησης όπως: σειρά, διαφημίσεις.
		2.2.5	Κατανόηση των όρων αρχεία δεδομένων (cookies) και αναδυόμενα παράθυρα (pop-ups). Κατανόηση της ανάγκης αποσύνδεσης από ιστότοπους για τη διασφάλιση ασφαλούς πλοήγησης.
	<i>2.3 Χρήση εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης</i>	2.3.1	Προσδιορισμός των τύπων των διαδικτυακών πληροφοριών που μπορούν να εντοπιστούν με χρήση εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης όπως: εγκυκλοπαίδειες, ροές ειδήσεων, προσωπικές απόψεις, διαφημίσεις και συζητήσεις.
		2.3.2	Χρήση εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης για αναζήτηση χρηστών και ομάδων με συγκεκριμένα ενδιαφέροντα.
		2.3.3	Δημιουργία λιστών για την οργάνωση χρηστών και ομάδων με συγκεκριμένα ενδιαφέροντα
		2.3.4	Δημιουργία και αναζήτηση αναρτήσεων, μηνύματα.
		2.3.5	Κοινοποίηση αναρτήσεων, μηνυμάτων.
2.3.6		Αναζήτηση διαδικτυακών πληροφοριών με τη χρήση μιας συνεργατικής ιστοσελίδας (wiki).	

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
3 Αξιολόγηση και οργάνωση των πληροφοριών	<i>3.1 Αξιολόγηση πληροφοριών</i>	2.3.7	Κατανόηση των πιθανών κινδύνων κατά την αναζήτηση διαδικτυακών πληροφοριών με τη χρήση εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης όπως: παραπλανητικές πληροφορίες, ψεύτικες ταυτότητες, ηλεκτρονικό ψάρεμα, αυτοματοποιημένα/ανεπιθύμητα μηνύματα (unsolicited messages).
		2.3.8	Ορισμός κοινών επιλογών απορρήτου λογαριασμού σε εφαρμογές κοινωνικών μέσων.
	3.1.1	Αναγνώριση των τρόπων αξιολόγησης των διαδικτυακών πληροφοριών με βάση: την ακρίβεια, την αξιοπιστία, την ενημέρωση, το εύρος κάλυψης, την αντικειμενικότητα, την σχετικότητα.	
	3.1.2	Αξιολόγηση της ακρίβειας των διαδικτυακών πληροφοριών χρησιμοποιώντας κριτήρια όπως: έκταση σφαλμάτων, στοιχεία έρευνας, ομότιμη αξιολόγηση.	
	3.1.3	Αξιολόγηση της αξιοπιστίας των διαδικτυακών πληροφοριών χρησιμοποιώντας κριτήρια όπως: πληροφορίες του δημιουργού, διαθεσιμότητα των στοιχείων επικοινωνίας, φήμη του δημιουργού.	
	3.1.4	Αξιολόγηση της ενημέρωσης των διαδικτυακών πληροφοριών χρησιμοποιώντας κριτήρια όπως: η παρουσία της ημερομηνίας, η συχνότητα των ενημερώσεων, η διαρκής εγκυρότητα του περιεχομένου.	
	3.1.5	Αξιολόγηση του εύρους κάλυψης των διαδικτυακών πληροφοριών χρησιμοποιώντας κριτήρια όπως: βάθος, αναγνώριση και μέγεθος παραλείψεων.	
	3.1.6	Αξιολόγηση της αντικειμενικότητας των διαδικτυακών πληροφοριών χρησιμοποιώντας κριτήρια όπως: προσδιορισμό του σκοπού, καθορισμό αν είναι γεγονός ή άποψη.	
	3.1.7	Αξιολόγηση της σχετικότητας των διαδικτυακών πληροφοριών για ένα συγκεκριμένο κοινό, χρησιμοποιώντας κριτήρια όπως: ηλικία, επίπεδο γνώσεων, γλωσσικές δεξιότητες.	
	<i>3.2 Οργάνωση πληροφοριών</i>	3.2.1	Αναγνώριση εργαλείων για την οργάνωση των διαδικτυακών πληροφοριών όπως: πίνακες, σελιδοδείκτες, φάκελοι, σενάρια, σελιδοδείκτες μέσων δικτύωσης.
	3.2.2	Αναγνώριση της ανάγκης για καταγραφή και αναγνώριση πηγών πληροφοριών και αναζήτησης δικαιωμάτων πρόσβασης.	

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
4 Κοινοποίηση πληροφοριών	<i>4.1 Οργάνωση και σχεδιασμός πληροφοριών</i>	3.2.3	Αναγνώριση ζητημάτων αποθήκευσης όπως: ευκολία πρόσβασης, έλεγχος εκδόσεων, τρόποι διανομής, αρχεία καταγραφής, κόστος αποθήκευσης.
		4.1.1	Αναγνώριση ζητημάτων κατά τη διαδικασία κοινοποίησης νέων πληροφοριών όπως: ο σκοπός, η έκταση των λεπτομερειών, η ομάδα στόχος, η μορφή, η γλώσσα, το στυλ.
		4.1.2	Αναγνώριση δομικών στοιχείων κατά τη σύνταξη νέων πληροφοριών όπως: εισαγωγή, κυρίως θέμα, συμπέρασμα.
		4.1.3	Αναγνώριση νομικών ζητημάτων που εμπλέκονται στην σύνταξη νέων πληροφοριών όπως: πνευματικά δικαιώματα (δικαιώματα ιδιοκτησίας), αποποιήσεις ευθυνών, προστασία δεδομένων, δυσφήμιση.
		4.1.4	Αναγνώριση ηθικών ζητημάτων που εμπλέκονται στη σύνταξη νέων πληροφοριών όπως: αποφυγή πλαστογράφησης, λογοκλοπή.
	4.1.5	Κατανόηση του τρόπου χρήσης παραπομπών κατά τη δημιουργία πληροφοριών.	
	<i>4.2 Αναθεώρηση και παράδοση πληροφοριών</i>	4.2.1	Αναγνώριση κριτηρίων αναθεώρησης προσχεδίων πληροφοριών όπως: σαφήνεια, ακρίβεια, συνοπτικότητα, συνοχή, λογική του επιχειρήματος, γλώσσα, στυλ.
		4.2.2	Κατανόηση των συνεπειών που συνεπάγεται η δημοσίευση πληροφοριών όπως: μονιμότητα, κίνδυνοι ασφαλείας, απώλεια ελέγχου